

Anvisningar för att rekvirera statsbidrag för att stödja kommunerna i införandet av en ny socialtjänstlag

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att fördela statsbidrag till kommuner för att under bidragsår 2024 genomföra läges- och behovsanalyser och planering inför den nya socialtjänstlagen.

Ny socialtjänstlag

Regeringen har aviserat att en ny socialtjänstlag kommer att träda i kraft i juli 2025. Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att under 2024 fördela statsbidrag till kommuner för att, inför införandet av en ny socialtjänstlag, stödja kommunerna i omställningen till en långsiktigt hållbar, mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst.

Regeringsuppdraget

Statsbidragets storlek

Statsbidraget som ska fördelas efter rekvisition är totalt 188 500 000 kronor. Varje kommun får rekvirera 650 000 kronor.

Vilka kan söka statsbidraget?

Samtliga kommuner.

Villkor för statsbidraget

Statsbidraget får användas till att genomföra läges- och behovsanalyser och planering inför den nya socialtjänstlagen. Kommuner kan med fördel samverka med varandra i arbetet.

Vad kan statsbidraget användas till?

Kommunernas förutsättningar och behovsområden inför omställningen skiljer sig åt. Under det förberedande året 2024 får kommunerna använda statsbidraget till att genomföra läges- och behovsanalyser och planering inför den nya socialtjänstlagen. Lokala och regionala analyser är en viktig utgångspunkt för kommunerna i planeringen av socialtjänstens verksamhet inför ikraftträdandet av den nya lagen.

Statsbidraget får exempelvis användas till:

- Personalkostnader i form av egen anställd personal eller genom att upphandla en tjänst som arbetar med att genomföra läges- och behovsanalysen och planering inför den nya socialtjänstlagen
- Kompetensutvecklingsinsatser
- Kommunikationsinsatser för uppdragets genomförande

Kommuner kan med fördel samverka med varandra i arbetet inom ramen för befintliga eller nya samverkansstrukturer. Det kan exempelvis vara att närliggande kommuner utbyter erfarenheter och planerar för gemensamma insatser. Viktigt att notera är dock att den enskilda kommunen är juridiskt ansvarig för det belopp som rekviderats och för den verksamhet som bedrivs med hjälp av medlen. Kommunerna har separat återrapporteringskrav gentemot Socialstyrelsen.

Stöd i kommunens arbete med läges- och behovsanalyser

Socialstyrelsen har i uppdrag att stödja kommunerna i arbetet och kommer löpande under 2024 att informera om hur arbetet kommer att genomföras. Därtill har Sveriges kommuner och regioner, SKR, i uppdrag att stödja kommunerna i arbetet med omställningen.

Överenskommelse om omställning till en långsiktigt hållbar socialtjänst

När behöver Socialstyrelsen ha er rekvisition?

Statsbidraget betalas ut engångsvis efter rekvisition ställd till Socialstyrelsen. Rekvisition görs av behörigt ombud via Socialstyrelsens e-tjänst. Rekvisitionen ska ha inkommit till Socialstyrelsen senast den 1 augusti 2024.

När kan ni använda medlen?

Socialstyrelsen betalar ut medlen under 2024 och de kan användas till och med den 31 december 2024. Medlen kan användas retroaktivt från den 1 januari 2024.

Hur ska statsbidraget återrapporteras?

Ni ska lämna en ekonomisk redovisning av hur mottagna medel har använts till Socialstyrelsen i januari/februari 2025 (vi återkommer med exakt datum). Återrapporteringen görs via ett webbaserat frågeformulär som kommer att skickas till er registratur i början av 2025.

Socialstyrelsen ska senast den 30 september 2025 redovisa en samlad analys av kommunernas lägesbilder. Det kan bli aktuellt för kommunerna att skicka in sin läges- och behovsanalys till Socialstyrelsen och/eller besvara frågor om läges- och behovsanalysen och hur den har genomförts. Ni behöver därför redan i samband med rekvisitionen planera och förbereda för att genomföra läges- och behovsanalyserna.

Närmare information om vad Socialstyrelsen kommer att begära in för underlag kommer att publiceras på statsbidragets webbsida i god tid före att det webbaserade frågeformuläret skickas ut.

Vad gäller för återbetalning och eventuellt återkrav?

Medel som inte har använts i enlighet med statsbidragets villkor ska återbetalas till Socialstyrelsen. Om ni inte har använt hela det belopp som utbetalats vid årskiftet 2024/2025 ska ni betala tillbaka återstoden. Socialstyrelsen fakturerar berörda mottagare.

Kommunens bokföring ska vara ordnad på ett sådant sätt att det finns förutsättningar för kontroll av ekonomi och verksamhet (LKBR 3 kap. 2 §*). Ni ska vid särskild kontroll kunna inkomma med handlingar i form av räkenskapsinformation som visar att det statsbidrag som betalats ut till er kan följas för denna kontroll (*Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning*).